

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **S. D.**, zastoupen Mgr. Pavolem Khelem, advokátem se sídlem Panská 895/6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2019, č. j. OAM-403/ZA-P07-VL13-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 8. 2020, č. j. 32 Az 7/2019-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce požádal dne 7. 5. 2018 o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod podání žádosti uvedl, že se nechce vrátit na Ukrajinu a na území ČR chce legalizovat svůj pobyt. V průběhu řízení nadto doložil několik lékařských zpráv o svém zdravotním stavu. Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neudělil.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl. Krajský soud se ztotožnil se závěrem, že žalobcova žádost je účelová. Tomu nasvědčuje jeho dlouholetý neoprávněný pobyt v ČR a skutečnost, že o mezinárodní ochranu požádal až v okamžiku, kdy vyhledal lékařské ošetření po prodělaném úrazu.

[3] Rovněž zdůvodnění žalovaného, proč žalobci neudělil humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, krajský soud označil za přezkoumatelné a odpovídající skutkovému stavu. Žalovaný totiž posoudil rodinnou, sociální i ekonomickou situaci žalobce a rovněž přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce sám doložil lékařské zprávy a také žalovaný si u nemocničního zařízení, v němž se žalobce léčil, vyžádal vyjádření k jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu ani nižší úroveň zdravotní péče v zemi původu nezakládá právo na udělení azylu (srov. např. rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j.

3 Azs 226/2005-68). Aktuální lékařské zprávy, které žalobce doložil v průběhu soudního řízení, dle krajského soudu neprokazují žádné závažné zhoršení jeho zdravotního stavu, popisují toliko stav po výše uvedeném zranění a plyne z nich doporučení rehabilitace. Okolnosti, za nichž žalobce dobrovolně opustil svou vlast (legální odjezd za prací v roce 1998 a ekonomické potíže), rovněž nepředstavují důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

[4] Krajský soud přisvědčil i závěru žalovaného, dle kterého vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky ČR [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu]. Žalobce uvedl, že je svobodný a bezdětný. Nezmínil se o žádné konkrétní osobě či osobách, s nimiž by na území ČR realizoval svůj osobní a soukromý život. Jeho dlouholetý pobyt v ČR byl neoprávněný. Nadto neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl v rozporu s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl zrušení napadeného rozsudku i rozhodnutí žalovaného.

[6] Konkrétně stěžovatel namítá, že krajský soud i žalovaný rozhodnutí řádně neodůvodnili a nerozhodli na základě řádně zjištěného skutkového stavu, a to ve vztahu k důvodům pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu a důvodům pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[7] Stěžovatel žije v ČR již od roku 1998, za tu dobu si zde vytvořil silné vazby a naučil se česky. Na Ukrajině již žádné vazby nemá a po návratu by byl prakticky bezdomovcem. Má závažné zdravotní problémy a na Ukrajině se mu nedostane náležité lékařské péče. Žalovaný neshromáždil dostatek podkladů, které by prokazovaly, že by tamější lékařská péče byla pro stěžovatele dostupná. Z těchto důvodů rozhodnutí žalovaného rovněž nepřiměřeně zasahuje do soukromého a rodinného života žalobce, a je tedy v rozporu s mezinárodními závazky ČR [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu], konkrétně s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Žalovaný i krajský soud tuto otázku posoudili nepřezkoumatelně a krajský soud i věcně nesprávně, neboť vzal v potaz pouze rodinný, nikoli však soukromý život žalobce.

[8] Skutečnost, že stěžovatele vedla k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany také snaha o legalizaci pobytu na území ČR, nepostačuje sama o sobě k nevyhovění žádosti. Stěžovatel konzistentně v průběhu správního i soudního řízení uváděl, že o mezinárodní ochranu požádal kvůli své aktuální situaci. Hrozilo mu, že bude navrácen do země původu, v níž nemá zázemí. Skutečnost, že stěžovatel před podáním žádosti pobýval v ČR neoprávněně, není sama o sobě relevantní ve vztahu k důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud přehlédl, že situace stěžovatele byla v době podání žádosti i vydání rozsudku neřešitelná instituty zákona o pobytu cizinců.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval obsah napadeného rozhodnutí a ztotožnil se se závěry krajského soudu. Dále vyjádřil předsvědčení, že kasační stížnost není důvodná, a Nejvyšší správní soud by ji proto měl zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda jsou splněny podmínky řízení, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je podána oprávněnou osobou, včas a je přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je však také její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výklad institutu přijatelnosti a výčet jeho typických kritérií Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění pro stručnost nyní odkazuje.

[11] Sám stěžovatel spatřuje přijatelnost kasační stížnosti ve skutečnosti, že se kasační soud dosud údajně dostatečně nezabýval vztahem přímo aplikovatelného čl. 8 Úmluvy a institutu doplňkové ochrany a humanitárního azylu v situacích skutkově podobných té stěžovatelově.

[12] Nejvyšší správní soud však konstatuje, že neshledal naplnění kritérií přijatelnosti kasační stížnosti.

[13] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Dospěl přitom k závěru, že se krajský soud věnoval podstatě žalobní argumentace a srozumitelně vysvětlil, proč ji nepovažuje za důvodnou. Vycházel také z toho, že žalovaný zjistil skutkový stav dostatečně a řádně hodnotil všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí věci, jeho rozhodnutí tak bylo patřičně zdůvodněno. Krajský soud se podrobně zabýval stěžovatelem tvrzenými důvody, které shodně s žalovaným neshledal jako relevantní pro udělení doplňkové ochrany; rovněž vysvětlil, proč shledal, že při zvažování udělení humanitárního azylu žalovaný nepřekročil meze správního uvážení.

[14] Pokud jde o vztah důvodů k udělení mezinárodní ochrany a čl. 8 Úmluvy, existuje již ustálená judikatura kasačního soudu, která dává odpověď na řešené otázky. Krajský soud námitku týkající se nepřiměřeného zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele a z toho plynoucího porušení mezinárodních závazků České republiky posoudil v intencích této ustálené judikatury (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65).

[15] Nejvyšší správní soud se již zabýval i ostatními otázkami, které stěžovatel přdestřel v kasační stížnosti. K námitce týkající se humanitárního azylu je třeba připomenout, že na jeho udělení není právní nárok a rozhodnutí o něm podléhá správnímu uvážení. Jak kasační soud konstatoval v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, „*správní rozhodnutí pak podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nerybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry*“. Krajský soud přitom těmto nárokům na soudní přezkum dostal.

[16] Rovněž otázkou, zda jsou stěžovatelem tvrzené skutečnosti důvodem pro udělení doplňkové ochrany, se kasační soud již ve své judikatuře zabýval. Jak správně uvedl krajský soud, z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005-68, ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007-69, či usnesení ze dne 2. 8. 2018, č. j. 6 Azs 98/2018-22). Taková nedostatečná úroveň zdravotní péče v zemi původu by musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009-89), nebo by muselo existovat riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného

zhoršení zdravotního stavu cizince vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. 12. 2016, *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10). V projednávaném případě stěžovateli nic takového nehrozí.

[17] Samotná skutečnost, že o mezinárodní ochranu stěžovatel nepožádal ihned po svém příchodu do ČR a že chce nyní docílit legalizace pobytu, nevylučuje udělení mezinárodní ochrany. Musel by však být dán některý z důvodů pro její udělení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019-52), což v daném případě nenastalo. Ani tato námitka tak nezakládá přijatelnost kasační stížnosti.

[18] Nejvyšší správní soud tedy neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, a proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu